

تأکید رئیس کل بانک مرکزی بر پرداخت وام ازدواج با یک ضامن

براساس دستور جدید رئیس بانک مرکزی، پرداخت وام ازدواج و فرزندآوری باید فقط با یک ضامن انجام شود.

جلسه هم‌اندیشی رئیس کل بانک مرکزی و مدیران عامل شبکه بانکی با رئیس و اعضای کمیسیون اقتصادی مجلس شورای

یادداشت

بر لیه تیغ مکانیسم ماشه

اقتصاد ایران و آزمون تاب‌آوری

محمد پیرزگری، کارشناس اقتصادی |

در صحنه گشوده اقتصاد جهانی، جایی که سایه‌های سیاست بر پیکره دارایی‌ها می‌افتند، واژه‌ای به نام «مکانیسم ماشه» برسر زبان‌ها افتاده است. واژه‌ای که برخی پیام آن را شیپور جنگ می‌دانند و برخی آن را ززمزه‌ای بی‌اثر و تهدیدی تو خالی توصیف می‌کنند.

اما حقیقت مکانیسم ماشه در میان این هیاهو و اغراق پنهان است؛ حقیقتی که نه در سیاهی مطلق جای دارد و نه در سپیدی محض، بلکه در طیف خاکستری واقعیت، خود را نمایان می‌کند. اگر نگاهی به آینده تمام‌نمای رسانه‌ها و فضای سیاسی کشور بیندازیم، با دو تصویر متضاد روبه‌رو می‌شویم که هر یک سعی در روایت «حقیقت» خود دارند.

از یک سو، نگاهی حداکثرگرا، با چشمانی پر از بیم، فعال شدن مکانیسم ماشه را به مثابه بازگشت ارواح سرگردان تحریم‌های سازمان ملل و انسداد کامل رگ‌های حیاتی اقتصاد ایران تلقی می‌کند. این دیدگاه، وضع موجود را با کابوس تلخ سال ۱۳۸۹ و قطعنامه ۱۹۲۹ هم‌تراز می‌داند؛ دورانی که موج سهمگین فشارهای بین‌المللی، اقتصاد ایران را در بستر نظام مالی جهانی به زانو درآورد. تا جایی که برخی پا را از این هم فراتر نهاده و ایران پس از مکانیسم ماشه را با عراق دهه ۲۰۰۰ میلادی مقایسه می‌کنند! قیاسی که بیشتر زائیده ترس و اغراق است تا برآمده از تحلیل‌های منطقی و داده‌های اقتصادی.

در نقطه مقابل، نگاهی تقلیل‌گرا قرار دارد که با لبخندی از سر اطمینان، مدعی است مکانیسم ماشه عملاً تأثیر اجرایی تازه‌ای نخواهد داشت. این دیدگاه بر این باور است که بیشتر تحریم‌های مورد نظر، چه در حوزه اقتصادی و چه مالی، هم اکنون نیز از طریق فشارهای یک‌جانبه آمریکا و ابزارهای قدرتمندی چون «اف‌ای‌تی‌اف» و «سوثیت» اعمال می‌شوند. پس چه نیازی به نگرانی است؟ این نگرش، اگرچه در بخشی از تحلیل خود به واقعیت‌های موجود اشاره دارد، اما از درک ظرفیت‌های پنهان و تأثیرات ثانویه مکانیسم ماشه که می‌تواند موجی از تغییرات را در لایه‌های زیرین اقتصاد ایجاد کند، غافل است.

هدایت دیپلماسی در میدان واقعیت آنچه بارها بر آن پای فشرده‌ایم و هر بار با دقت بیشتری آن را تبیین کرده‌ایم، رد قاطع هر دو دیدگاه افراطی و حرکت به سوی نگاهی واقع‌گرایانه است. این نگاه، نه گرفتار وهم «تهدید مطلق» می‌شود و نه در دام «بی‌اثر انگاری» سقوط می‌کند؛ بلکه با چشمانی تیزبین، دیپلماسی را به پیش می‌برد و بر این باور است که فعال شدن مکانیسم ماشه در حوزه‌های حقوقی، روانی و سیاسی تبعات مشخص و قابل لمس‌ی دارد. تصور کنید فشارهای دیپلماتیک بر کشورهای همکار ایران چگونه می‌تواند افزایش یابد. یا چگونه ممکن است تلاش شود تا تصویری از «ایران ناقض صلح جهانی» در اذهان عمومی و بین‌المللی حک شود. این‌ها تنها آغاز ماجراست. تهدید مسیرهای تجارت ایران که رگ‌های حیاتی اقتصاد ما محسوب می‌شوند و درنهایت، مهم‌ترین تأثیر، یعنی ایجاد اضطراب و تلاطم در بازارهای داخلی ارز و سرمایه، از دیگر جنبه‌های این تبعات است که باید با دقت و هوشمندی فراوان مورد پایش قرار گیرد.

این اضطراب‌ها می‌توانند منجر به تصمیمات هیجانی در بازار شده و بر ثبات اقتصادی تأثیر بگذارند. داستان تاب‌آوری اقتصاد و شیوه مواجهه اما در این میان، نکته‌ای بس مهم و تعیین‌کننده است؛ شیوه مواجهه با تهدیدها.

اقتصاد ایران در سال‌های اخیر، با تلاطم‌های بی‌شماری دست و پنجه نرم کرده و توانایی خود را در جذب شوک‌های تحریمی به اثبات رسانده است. نمونه بارز آن، بازگشت خیره‌کننده فروش نفت ایران به شرایط عادی، تنها دو سال پس از تحریم‌های سال ۱۳۹۷ آمریکا و قرار گرفتن در موقعیتی بی‌سابقه در حال حاضر است.

این تاب‌آوری، نه‌تنها نشان از ظرفیت‌های درونی اقتصاد برای مقاومت در برابر فشارها دارد، بلکه بیانگر چابکی و انعطاف‌پذیری آن در برابر تحولات غیرمنتظره است. با این حال، این تاب‌آوری نباید ما را به ورطه خوش‌بینی مغرط بکشاند.

هضم تأثیرات شوک مکانیسم ماشه، مشروط بر وجود بستری مستحکم از سیاست‌گذاری اقتصادی معطوف به ثبات، حکمرانی پولی و مالی درست و دیپلماسی فعال منطقه‌ای و چندجانبه‌گراست.

در این میان، نباید از شکاف‌های ایجاد شده میان آمریکا از یک طرف و از طرف دیگر، روسیه و چین غافل شد. این شکاف‌ها می‌توانند ظرفیت‌های بالقوه‌ای را برای عبور از شوک مکانیسم ماشه فراهم آورند؛ فرصت‌هایی که در گرو هوشمندی در سیاست خارجی و بهره‌برداری حداکثری از فضای ژئوپلیتیکی موجود است.

درنهایت، مکانیسم ماشه نه یک فاجعه محتوم است و نه رویدادی بی‌اهمیت. آن را باید به مثابه یک چالش مهم نگریست که نیازمند درکی دقیق از پیچیدگی‌های آن و اتخاذ رویکردی واقع‌بینانه است.

رویکردی که نه از ترس فلج شود و نه از سر بی‌خیالی، فرصت‌ها را از دست بدهد. آیا می‌توانیم از این مسیر حساس، با حداقل آسیب عبور کنیم و حتی فرصت‌هایی جدید برای توسعه و پیشرفت خلق کنیم؟ این پرسشی است که پاسخ آن در گرو عملکرد متعهدانه و هوشمندانه سیاست‌گذاران، همراهی مردم و تلاش جمعی خواهد بود.

اسلامی برگزار شد. محمدرضا فرزین در این جلسه ضمن اشاره به آمار پرداخت تسهیلات قرض‌الحسنه ازدواج و فرزندآوری حتی در دوران جنگ ۱۲ روزه تحمیلی گفت: شبکه بانکی از ابتدای سال جاری تاکنون ۷۳ هزار میلیارد تومان تسهیلات قرض‌الحسنه ازدواج و فرزندآوری به حدود ۳۴۰ هزار نفر از متقاضیان پرداخت کرده

است. مبلغ پرداخت تسهیلات قرض‌الحسنه ازدواج حدود ۵۹ همت است که نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۶درصد رشد دارد. پرداخت تسهیلات قرض‌الحسنه فرزندآوری نیز از مرز ۱۴ همت گذشته که در مقایسه با مدت مشابه پارسال از رشد۵درصدی برخوردار است.فرزین در این جلسه از مدیران عامل بانک‌ها

فاجعه ۱۴۰۰، کمبود نهاده و سلاخی دام‌های مولد تکرار می‌شود؟

در آستانه مولدکشی!

مسئولان وزارت جهاد کشاورزی دام مولد بار دیگر روانه کشتارگاه‌ها می‌شود و چنانچه مسئولان فکری عاجل و اساسی به حال آن نکنند، باید قید آینده صنعت دامپروری را بزنیم.

■ کشتار دام مولد به‌صورت چراغ خاموش

مجتبی عالی، رئیس اتحادیه دامداران کشور در گفت‌وگو با قدس درخصوص وضعیت موجود و اینکه چه میزان این هشدارها جدی است، گفت: نهاده‌های دامی به‌خصوص جو به دلیل ضعف مدیریت با قیمت بسیار بالا به دست دامداران می‌رسد و این در حالی است که در فصل برداشت آنی محصول هستیم. هیچ وقت سابقه نداشته یک محصول دقیقاً سر فصل رو برابر قیمت داشته باشد.

وی ادامه داد: در تمام دنیا و حتی در کشور ما هم این گونه بوده که هر محصولی در سر فصل خود نه تنها افزایش قیمت نداشته که کاهش قیمت را هم تجربه می‌کرده است، اما امروز وضعیت برعکس شده و ما شاهد افزایش نرخ جو دقیقاً در سر فصل هستیم.

عالی ضمن اشاره به اینکه چندین سال است در کشورمان با خشکسالی مواجه هستیم، خاطرنشان کرد: خشکسالی پدیدهای نیست که تازه امسال با آن مواجه شده باشیم که مسئولان مدعی هستند چون خشکسالی حادث شده، وضعیت این گونه است، بلکه به دلیل ضعف مدیریت و تمرکز نکردن در کار تولید، امروز با این وضعیت مواجه هستیم. رئیس اتحادیه دامداران کشور اضافه کرد: هواشناسی هشدارهای لازم درخصوص خشکسالی را داده بود و مسئولان نمی‌توانند همه چیز را گردن خشکسالی بپندازند. باید در این مدت واردات انجام می‌شد.

تلنگر

استاد دانشگاه علامه طباطبایی:

اولویت وزارت اقتصاد باید تقویت تولید داخلی باشد

شود، کشور می‌تواند آسیب‌پذیری خود را در برابر تکانه‌های بیرونی و شوک‌های خارجی کاهش دهد و ثبات بیشتری در معیشت مردم و پایداری اقتصاد ملی ایجاد کند.

وی درباره مهم‌ترین چالش‌ش حال حاضر یعنی رکود اقتصادی، به مهر گفت: یکی از راه‌های مقابله با رکود، حمایت عملی از تولید داخلی است. اگر صنایع و تولیدکنندگان ببینند سیاست حمایتی مستمری وجود دارد، هم انگیزه آن‌ها برای افزایش تولید بیشتر می‌شود و هم شاهد رونق بازار، اشتغال آفرینی و توسعه صادرات خواهیم بود. رکود فقط نتیجه عوامل بیرونی نیست؛ بلکه بسیاری از آن به موانع داخلی مربوط است؛ مثل کمبود یا ناکارآمدی تأمین انرژی (برق در تابستان، سوخت در زمستان) که تولید را با وقفه مواجه می‌کند.

وی تأکید کرد: لازم است حجم و سرعت تخصیص منابع حمایتی و زیرساختی افزایش یابد تا تولیدکننده دغدغه‌ای از بابت منابع اولیه انرژی، مواد اولیه و سرمایه در گردش نداشته باشد. البته یکی از موانع جدی، بروکراسی و صدور مجوزهای متعدد است که اگر با ایجاد پنجره

خواست شبکه بانکی در پرداخت تسهیلات خرد و تسهیلات قرض‌الحسنه ازدواج و فرزندآوری به مردم مطابق بخشنامه بانک مرکزی و ضمن رعایت اعتبارسنجی، با حداقل یک ضامن عمل کرده و مدیران عامل شبکه بانکی نیز بر رعایت این بخشنامه در تمام شعب بانک‌ها نظارت مستقیم داشته باشند.

www.qudsonline.ir

■ هشدار کشتار دام مولد جدی است

افشین دادرس، رئیس اتحادیه دام سبک کشور هم در گفت‌وگو با قدس ضمن اینکه هشدار کشتار دام مولد در کشور جدی است، تصریح کرد: باوجود هشدارهایی که از زمستان سال گذشته به مسئولان جهاد کشاورزی درخصوص خشکسالی‌های سال ۱۴۰۴ داده شده و عنوان کرده بودیم که به دلیل شرایط خشکسالی در این سال دام سبک امکان استفاده از مراتع را نخواهد داشت، بنابراین نیازمند تغذیه دستی و در نتیجه واردات نهاده دامی هستیم، اما می‌بینیم این هشدارها جدی گرفته نشدند. وی افزود: از ابتدای امسال جو دامی و همچنین سایر علوفه‌ها افزایش قیمت بسیار زیادی را تجربه کرده‌اند و همه این موارد سبب شده باوجود اینکه از ابتدای سال جمعیت دامی خیلی خوبی داشتیم؛ اما عدم پیش‌بینی به‌موقع موجب شده دامدار در مرحله اول خوراک برای دامش پیدا نکند و چنانچه بتوانند نهاده هم پیدا کنند قیمت‌ها به قدری بالا است که توان خرید نهاده را نداشته باشد در نتیجه یا باید دام خود را بفروشد و یا اینکه روانه کشتارگاه کند.

■ در مرحله خروج دام از دامداری‌ها هستیم

دادرس تأکید کرد: این اتفاق همین امروز در حال رخ دادن است و گزارش‌هایی داریم که در برخی استان‌ها دام‌های مولد را با چک‌های بلندمدت خریداری می‌کنند و این یعنی در مرحله خروج دام از دامداری‌ها هستیم.

رئیس اتحادیه دام سبک کشور اضافه کرد: باوجود اینکه ما معاونت تخصصی پشت سر هم هشدار دادیم، اما نهاد مربوط که باید نهاده را تأمین و بحث تأمین از زوئیت سفارشات را پیگیری می‌کرد؛ متأسفانه پیگیری‌های لازم را انجام نداد.

وی با تأکید بر اینکه چنانچه فکری به حال شرایط امروز نشود در نیمه دوم سال با افزایش قیمت گوشت قرمز مواجه خواهیم بود، گفت: البته کار از کار نگذشته؛ چنانچه تشریفات را کاهش داده و اجازه دهند کشتی‌هایی که در حال پهلو گرفتن هستند زودتر کالا را ترخیص کنند و نهاده در اختیار دامدار قرار گیرد اوضاع بهبود می‌یابد. دادرس ادامه داد: البته در ماه‌های اخیر نهاده وارد شده، اما متأسفانه سازوکاری که در سامانه بازارگاه تعبیه کردند باوجود بارها تذکر، ناکارآمد است. در این سامانه تعداد عوامل توزیعی که مستقیم به تولیدکننده متصل نیستند، بسیار زیاد شده و همین موارد سبب شده در توزیع نهاده دچار اختلال شویم. حتی گاهی برخی از عوامل توزیع که در حال انجام دلالی هستند نیز به افزایش قیمت‌ها دامن زده‌اند. رئیس اتحادیه دام سبک کشور در پایان اظهار کرد: با اینکه در سال ۱۴۰۰ شاهد کشتار دام مولد بودیم، اما می‌بینیم که متأسفانه این اتفاق در حال تکرار شدن است و علت آن تنها دو چیز است: نخست اینکه ما عادت به درس گرفتن از اشتباهات نداریم و دوم اینکه اصولاً در کشور ما مدیران خطاکار تنبیه نمی‌شوند و درنهایت چند صباحی از سمت خود برکنار و در جای دیگر مشغول می‌شوند و پس از مدتی بار دیگر بازمی‌گردند!